

სოფიო მორალიშვილი
ფილოლოგიის დოქტორი,
ახალი უმაღლესი სასწავლებელი – ნიუენის
მოწვეული პროფესორი

იზოლდა ჩხობაძე
ფილოლოგიის დოქტორი,
შოთა მესხიას ზუგდიდის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
ასოცირებული პროფესორი

ხელოვნური ინტელექტის გამოყენება ინგლისური ენის სწავლებაში: საუკეთესო პრაქტიკებისა და გამოწვევების ანალიზი

ანოტაცია

სტატია განიხილავს ხელოვნური ინტელექტის (AI) როლს ინგლისური ენის, როგორც უცხოური ან მეორე ენის (EFL/ESL), ეფექტურ სწავლებაში. თვისებრივ სამაგიდო და საერთაშორისო კვლევების, პოლიტიკის დოკუმენტებისა და ინსტიტუციური ანგარიშების შედარებით, თემატურ ანალიზზე დაყრდნობით, ნაშრომი იკვლევს, თუ როგორ მოქმედებს AI-ზე დაფუძნებული ინსტრუმენტები ენის შესწავლის პროცესში სტუდენტთა ემოციურ ჩართულობაზე, მოტივაციაზე, თვითდაჯერებულობაზე, შფოთვისა და ფსიქოლოგიურ კეთილდღეობაზე.

ანალიზი ავლენს ეფექტიან პრაქტიკებს, როგორიცაა ადაპტური უკუკავშირი, ემოციებზე მგრძნობიარე ტიუტორინგი, პერსონალიზებული სასწავლო ტრაექტორიები და AI-მედიირებული კომუნიკაცია, და იმავდროულად განიხილავს ძირითად გამოწვევებს, მათ შორის AI სისტემების მიერ ემოციების არასწორ ინტერპრეტაციას, ავტომატიზებულ უკუკავშირთან დაკავშირებულ დემოტივაციას, ეთიკურ საკითხებს, მასწავლებლის პროფესიული იდენტობის დაძაბულობასა და ტექნოლოგიაზე მოსწავლეთა გადაჭარბებული დამოკიდებულების რისკებს. სტატია დასასრულს მიმოიხილავს იმ პედაგოგიურ და საგანმანათლებლო პოლიტიკებს, რომლებიც მნიშვნელოვანია მასწავლებლებისთვის, საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელმძღვანელებისა და პოლიტიკის შემმუშავებლებისთვის ხელოვნური ინტელექტის ენობრივ პედაგოგიაში დაბალანსებული და ეთიკურად პასუხისმგებელიანი ინტეგრაციის მიზნით.

კვლევა განსაკუთრებით აქტუალურია საქართველოს საგანმანათლებლო კონტექსტისთვის, სადაც საგანმანათლებლო ინსტიტუტები სულ უფრო მეტად იკვლევენ AI-ზე დაფუძნებულ სასწავლო სტრატეგიებს ინგლისური ენის სწავლების ეფექტიანობისა და ემოციური მდგრადობის გასაძლიერებლად.

საკვანძო სიტყვები: AI-გამოყენება, ინგლისური ენის სწავლება, ენის ათვისება, პედაგოგიური პრაქტიკები.

ხელოვნური ინტელექტის გამოყენება ინგლისური ენის სწავლებაში: საუკეთესო პრაქტიკებისა და გამოწვევების ანალიზი

შესავალი

ინგლისური ენის ეფექტიანი სწავლება გადამწყვეტ როლს ასრულებს მის სწრაფ და წარმატებულ ათვისებაში. ისეთი ფაქტორები, როგორიცაა მოტივაცია, შფოთვა, თვითდაჯერებულობა, შემსწავლელთა დამოკიდებულებები და კუთვნილების განცდა, მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ენობრივ აქტიურობაზე, საკლასო აქტივობაში ჩართულობასა და სწავლის გრძელვადიან შედეგებზე. ინგლისური ენის, როგორც უცხოური ან მეორე ენის (EFL/ESL), კონტექსტში აღნიშნული ფაქტორები განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია, რადგან შემსწავლელები ხშირად განიცდიან მომატებულ შფოთვასა და კომუნიკაციის მიმართ შემცირებულ მზაობას.

ხელოვნური ინტელექტის (AI) სწრაფმა განვითარებამ — განსაკუთრებით გენერაციულმა AI-მ, ადაპტურმა სასწავლო სისტემებმა, სასწავლო ანალიტიკამ და საკომუნიკაციო აგენტებმა — შექმნა ახალი შესაძლებლობები ეფექტიანი სწავლების უზრუნველსაყოფად ინგლისური ენის სწავლების პროცესში. AI-ზე დაფუძნებულ ინსტრუმენტებს შეუძლია უზრუნველყოს პერსონალიზებული უკუკავშირი, მოქნილი სასწავლო ტემპი და დაბალი წნეხის მქონე სასწავლო გარემო, რაც ხელს უწყობს შემსწავლელთა კოგნიტიურ განვითარებასთან ერთად ფსიქოლოგიური ფაქტორების გათვალისწინებას.

მიუხედავად იმისა, რომ ენის სწავლებაში ხელოვნური ინტელექტის გამოყენება ფართოდ არის შესწავლილი კოგნიტიური, ლინგვისტური და ტექნოლოგიური პერსპექტივებიდან, მისი როლი ეფექტიანი სწავლების კონტექსტში — განსაკუთრებით მოტივაციური და ფსიქოლოგიური ფაქტორების გათვალისწინებით — შედარებით ნაკლებად არის გამოკვლეული და დისციპლინებს შორის ფრაგმენტულადაა წარმოდგენილი. არსებული კვლევები ხშირად კონცენტრირდება ცალკეულ ცვლადებზე ან კონკრეტულ ტექნოლოგიებზე და ნაკლებად სთავაზობს პედაგოგიური პრაქტიკების, სასწავლო შედეგებისა და დაკავშირებული რისკების შედარებით სინთეზს. წინამდებარე სტატია ამ კვლევით ხარვეზს ავსებს საერთაშორისო კვლევებისა და საგანმანათლებლო პოლიტიკის დოკუმენტების სამაგიდო შედარებითი ანალიზის გზით, რათა გამოავლინოს წარმატებული პრაქტიკების ნიმუშები, შეზღუდვები და განვითარებადი საუკეთესო მიდგომები ხელოვნური ინტელექტის გამოყენებით ეფექტიანი ინგლისური ენის სწავლების უზრუნველსაყოფად.

მეთოდოლოგია

წინამდებარე კვლევა ეფუძნება თვისებრივ სამაგიდო კვლევით მეთოდოლოგიას, რომლის ფარგლებში გაანალიზებულია საერთაშორისო აკადემიური ლიტერატურა, ინსტიტუციური ანგარიშები და საგანმანათლებლო პოლიტიკის დოკუმენტები, რათა შეფასდეს ხელოვნური ინტელექტის გამოყენების გავლენა ინგლისური ენის სწავლების ეფექტიანობის ფსიქოლოგიურ და მოტივაციურ ასპექტებზე. სამაგიდო კვლევა განსაკუთრებით მიზანშეწონილია ისეთი სწრაფად განვითარებადი სფეროებისთვის, როგორიცაა AI-გაძლიერებული პედაგოგიკა, სადაც ტექნოლოგიური ინოვაცია ხშირად უსწრებს ფართომასშტაბიან ემპირიულ კვლევებს.

ანალიზი ეფუძნება 2018–2025 წლებში გამოქვეყნებულ, რეცენზირებად სამეცნიერო სტატიებს გამოყენებითი ლინგვისტიკის, საგანმანათლებლო ტექნოლოგიების, განათლებაში ხელოვნური ინტელექტისა და საგანმანათლებლო ფსიქოლოგიის სფეროებში. დამატებით გაანალიზებულია საერთაშორისო ორგანიზაციების, მათ შორის UNESCO-სა და OECD-ის მიერ მომზადებული ანგარიშები და პოლიტიკის დოკუმენტები. კვლევაში ასევე ჩართულია კვლევები უნივერსი-

ტეტებიდან, ენის სასწავლო ცენტრებიდან და საგანმანათლებლო ტექნოლოგიების მომწოდებლებისგან, რომლებიც ახორციელებენ AI-ის გამოყენებას EFL/ESL კონტექსტებში.

წყაროების იდენტიფიცირება განხორციელდა აკადემიური მონაცემთა ბაზების — Scopus, Web of Science, ERIC და Google Scholar — მეშვეობით, ისეთი საკვანძო სიტყვების გამოყენებით, როგორებიცაა *AI in EFL*, *affective language learning*, *AI chatbots*, *motivation and anxiety in language learning* და *AI-mediated feedback*. შერჩეულ იქნა მხოლოდ ის წყაროები, რომლებიც პირდაპირ ეხებოდა ენის სწავლების ფსიქოლოგიურ ან მოტივაციურ შედეგებს.

შედარებითი თემატური ანალიზი კონცენტრირდა სამ ძირითად განზომილებაზე: **(1) ფსიქოლოგიური შედეგები**, მათ შორის მოტივაცია, ჩართულობა, შფოთვის შემცირება, ემოციური გამძლეობა, თვითდაჯერებულობა და კომუნიკაციისადმი მზაობა;

(2) პედაგოგიური პრაქტიკები, როგორიცაა AI-ის მიერ გენერირებული უკუკავშირი, ადაპტიური სასწავლო გზები, AI-მედიირებული კომუნიკაცია და მასწავლებელ-AI ურთიერთქმედების მოდელები;

(3) გამოწვევები და რისკები, მათ შორის ემოციური მდგომარეობის არასწორი ინტერპრეტაცია AI სისტემების მიერ, ეთიკური და კონფიდენციალურობის საკითხები, მასწავლებლის პროფესიული იდენტობის პრობლემები, ტექნოლოგიაზე შემსწავლელთა გადაჭარბებული დამოკიდებულება და ტექნოლოგიური შეზღუდვები.

თითოეული წყარო შეფასდა იმ თვალსაზრისით, თუ როგორ ახდენდა AI-ზე დაფუძნებული ინსტრუმენტები გავლენას შემსწავლელთა ფსიქოლოგიურ გამოცდილებაზე EFL/ESL გარემოში. ვინაიდან სტატია სამაგიდო კვლევას ეფუძნება, მიღებული შედეგები დამოკიდებულია არსებული ლიტერატურის მოცულობასა და ხარისხზე და არ მოიცავს პირველადი მონაცემების შეგროვებას. მიუხედავად ამისა, გამოყენებული წყაროების მრავალფეროვნება ქმნის მყარ საფუძველს გლობალური ტენდენციებისა და ტრანსფერული დასკვნების იდენტიფიცირებისთვის.

ანალიზი

წინამდებარე ანალიზი აერთიანებს ემპირიულ მტკიცებულებებსა და საერთაშორისო საგანმანათლებლო პოლიტიკის ხედვებს ხელოვნური ინტელექტის (AI) ეფექტურ გავლენებსა და პედაგოგიურ როლებზე ინგლისური ენის სწავლების პროცესში. კვლევა ეფუძნება რეცენზირებულ სამეცნიერო ნაშრომებს AI-ის გამოყენების შესახებ უცხო ენის (EFL/ESL) სწავლების კონტექსტებში, აგრეთვე UNESCO-სა და OECD-ის მიერ შემუშავებულ გლობალურ საგანმანათლებლო პოლიტიკურ დოკუმენტებს. თანამედროვე ემპირიული კვლევები აჩვენებს, რომ ენის სასწავლო გარემოში გამოყენებულ AI აპლიკაციებს შეუძლიათ მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინონ მოსწავლეთა მოტივაციაზე, ჩართულობაზე, შფოთვის დონესა და თვითდაჯერებულობაზე.

მოტივაცია და ჩართულობა

საუდის არაბეთის EFL სტუდენტებზე ჩატარებულ კვაზიექსპერიმენტულ კვლევაში დადგინდა, რომ ChatGPT-ის გამოყენებამ მნიშვნელოვნად გაზარდა სტუდენტთა მოტივაცია და ჩართულობა ტრადიციულ სწავლების მეთოდებთან შედარებით, რაც დადასტურდა როგორც რაოდენობრივი მონაცემებით, ასევე ინტერვიუების თემატური ანალიზით: „AI ჯგუფის სტუდენტებმა აჩვენეს მოტივაციისა და ჩართულობის უფრო მაღალი დონე იმ სტუდენტებთან შედარებით, რომლებიც სწავლების ტრადიციულ მეთოდებს ეყრდნობოდნენ“ (Allehyani et al., 2025).

ანალოგიურად, ირანელი სტუდენტების მონაწილეობით ჩატარებულმა კვლევამ, რომელიც ეფუძნებოდა AI ჩატბოტების გამოყენებას სასწავლო გარემოში, აჩვენა, რომ სწავლების პროცეს-

ში მონაწილეებმა აღნიშნეს ჩართულობისა და სიამოვნების ზრდა; ჩატბოტები მათთვის ქმნიდა ენობრივი ექსპერიმენტების უსაფრთხო სივრცეს და უზრუნველყოფდა დაუყოვნებლივ უკუ-აპირს, რაც, სტუდენტების შეფასებით, ხელს უწყობდა უფრო ინტერაქტიული და სტიმულირებული სასწავლო გამოცდილების ჩამოყალიბებას (Mushaddiq et al., 2024).

350 ჩინელი EFL სტუდენტის მონაწილეობით განხორციელებულმა ფართომასშტაბიანმა კვლევამ აჩვენა, რომ სტუდენტები კვლევამ აჩვენა აფექტური, კოგნიტური და ქცევითი ჩართულობის მნიშვნელოვნად მაღალი დონე იმ კლასებში, სადაც გამოყენებული იყო AI-ზე დაფუძნებული აპლიკაციები (მაგ., ChatGPT, Duolingo), საკონტროლო ჯგუფებთან შედარებით. აღნიშნული შედეგები მიუთითებს, რომ AI-ს შეუძლია პოზიტიურად გარდაქმნას სწავლების ამოცანებში მოსწავლეთა ემოციური ჩართულობა (Ma & Chen, 2024).

შფოთვა და კომუნიკაციის სურვილი

ჟურნალ *System*-ში გამოქვეყნებულმა კვლევამ აჩვენა, რომ გენერაციულ დიალოგურ AI ჩატბოტებთან ინტერაქცია ამცირებს უცხო ენაზე მეტყველების შფოთვას და ზრდის კომუნიკაციის სურვილს (Willingness to Communicate – WTC), აგრეთვე თვითშეფასებულ კომუნიკაციურ კომპეტენციას EFL შემსწავლელებში. ავტორები ასკვნიან, რომ „გენერაციულმა AI ჩატბოტებმა ხელი შეუწყო ჩართულობის განცდისა და ემოციური მხარდაჭერის გაძლიერებას, რაც პირდაპირ კავშირში აღმოჩნდა კომუნიკაციის სურვილის ზრდასთან“ (Wang et al., 2024).

კიდევ ერთმა კვლევამ დაადასტურა, რომ AI ჩატბოტთან ინტერაქციამ მნიშვნელოვნად გააუმჯობესა სწავლების პროცესში მონაწილეთა ზეპირი მეტყველების უნარები და კომუნიკაციის სურვილი. მონაწილეები აღნიშნავენ, რომ ჩატბოტთან კომუნიკაცია აღიქმებოდა უფრო კომფორტულად და ნაკლებად დამთრგუნველად, ვიდრე ტრადიციული თანატოლთა ინტერაქცია, რაც მჭიდროდ უკავშირდება აფექტური ფაქტორების გაუმჯობესებას (Zhang, 2025).

თვითეფექტიანობა და ემოციური მდგრადობა

AI წიგნიერებისა და EFL სწავლების ურთიერთკავშირის კვლევები მიუთითებს, რომ AI-ზე დაფუძნებული სწავლის თვითეფექტიანობა (AI Learning Self-Efficacy – ALSE) მჭიდროდ არის დაკავშირებული აფექტურ შედეგებთან: მაღალი თვითეფექტიანობა განაპირობებს საკლასო შფოთვის შემცირებას და, ირიბად, კომუნიკაციის სურვილის ზრდას. კვლევა ხაზს უსვამს, რომ „AI წიგნიერების გაუმჯობესების პირობებშიც კი, უცხო ენის საკლასო შფოთვა მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს მოსწავლეთა კომუნიკაციურ ჩართულობაზე“, რაც კიდევ ერთხელ ადასტურებს ფსიქოლოგიური ფაქტორების მნიშვნელობას AI-ით გამდიდრებულ სასწავლო გარემოებში (Liu & Xiao, 2025).

პედაგოგიური პრაქტიკა

სამეცნიერო ლიტერატურა ხაზს უსვამს რამდენიმე პედაგოგიურ პრაქტიკას, რაც გულისხმობს AI-ს გამოყენებით ენის გამართივებულ სწავლებას. ეს მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს სტუდენტთა ემოციურ ჩართულობაზე.

ჩატბოტები, როგორც დაბალი სტრესის მქონე პრაქტიკის ინსტრუმენტები

AI ჩატბოტები უზრუნველყოფენ ინტერაქტიულ, არაშეფასებით გარემოს, სადაც მოსწავლე-

ებს შეუძლიათ ენის უნარების პრაქტიკა განსჯის გარეშე, რაც ხელს უწყობს შფოთვის შემცირებას. მაგალითად, სტუდენტთა შეფასებით, ჩატბოტების გამოყენება აუმჯობესებს კომფორტის განცდას ენის გამოყენების ექსპერიმენტირებაში და ზრდის როგორც ჩართულობას, ასევე თვით-დაჯერებულობას (Hosseini & Amirkhani, 2025).

შერეული დამოკიდებულებები და წინააღმდეგობები

აქტივობის თეორიის კვლევები აჩვენებს, რომ მოსწავლეები ხშირად გამოხატავენ შერეულ (დადებით ან უარყოფით) დამოკიდებულებებს მანქანური ჩარევის პროცესში შექმნილ წერილობით დავალებებთან დაკავშირებით. ერთი მხრივ, ბევრი სტუდენტი აფასებს AI-ის მხარდაჭერას და შესწორების გარეშე იღებს შემოთავაზებულ ტექსტებს, თუმცა ზოგიერთი ცდილობს დამოუკიდებლობის/ინდივიდუალიზმის შენარჩუნებას და ცდილობს AI-ის წინადადებების გადაკეთებას და საკუთარ მოსაზრებებზე მორგებას. ეს აჩვენებს პედაგოგიურ კონფლიქტს AI-ის მხარდაჭერასა და სტუდენტის ავტონომიას შორის (Woo et al., 2023).

ინტეგრაცია და გამოყენებადობა

ჩატბოტებთან დაკავშირებული კვლევები ასევე აჩვენებს, რომ მათი გამოყენების სიმარტივე და ინტერაქტიული ფუნქციები მნიშვნელოვნად ზრდის მოსწავლეთა ჩართულობას და აღქმულ ეფექტიანობას. მიუხედავად ამისა, აღინიშნება შეზღუდვები კულტურული ნიუანსების დამუშავების და მაღალ დონის უნარების განვითარებაში (Hosseini & Amirkhani, 2025).

გამოწვევები და რისკები

ემპირიული და პოლიტიკის მიმართულების კვლევები მიუთითებს რიგ რისკებზე, რომლებიც სათანადოდ გაუთვალისწინებლობის შემთხვევაში შეიძლება ამცირებდეს სარგებელს.

ემოციური ინტერპრეტაციის შეზღუდულობა და ხელოვნური ინტელექტის ლიმიტები:

მიუხედავად იმისა, რომ ჩატბოტები და ხელოვნური ინტელექტის ინსტრუმენტები ხელს უწყობს ენის დაუფლებისას შფოთვის შემცირებას, მათი შეზღუდული შესაძლებლობა რთული ემოციური სიგნალების ინტერპრეტაციისა და ნიუანსური მხარდაჭერის უზრუნველყოფის კუთხით, შეიძლება ამცირებდეს მათი გამოყენების ეფექტიანობას სწავლების პროცესში. არაერთი კვლევა ხაზს უსვამს გააზრებული სასწავლო დიზაინისა და ადამიანის მხრიდან მიზანმიმართული მხარდაჭერის (scaffolding) აუცილებლობას (Woo et al., 2023).

ეთიკური და პოლიტიკის საკითხები:

UNESCO განსაკუთრებულ ყურადღებას ამახვილებს განათლებაში ხელოვნური ინტელექტის ინტეგრაციის პროცესში ადამიანზე ორიენტირებული მიდგომის აუცილებლობაზე და გვაფრთხილებს, რომ ხელოვნური ინტელექტის სწრაფი გავრცელება „აუცილებლად მოიცავს მრავალ რისკსა და გამოწვევას“. ორგანიზაცია აღნიშნავს, რომ მისი დანერგვა უნდა ეფუძნებოდეს ინკლუზიურობის, სამართლიანობისა და ეთიკის პრინციპებს (UNESCO, 2025, გვ. 12). UNESCO-ს მიერ უმაღლესი განათლების დაწესებულებებში ჩატარებულმა გლობალურმა კვლევამ ასევე აჩვენა, რომ მიუხედავად ხელოვნური ინტელექტის ინსტრუმენტების ფართო გამოყენების

სა, მრავალი პედაგოგი და ადმინისტრატორი გამოთქვამს შეშფოთებას პედაგოგიურ და ეთიკურ პრაქტიკებთან დაკავშირებით, განსაკუთრებით ხელოვნური ინტელექტის ფართო ზემოქმედების გააზრებისა და ყველა სტუდენტისთვის თანაბარი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის თვალსაზრისით. როგორც კვლევაში აღნიშნული, „პედაგოგები ხშირად გამოხატავენ უკმაყოფილებას ხელოვნური ინტელექტის პედაგოგიურ და ეთიკურ გამოყენებასთან დაკავშირებით, რაც ადასტურებს სტრუქტურირებული სახელმძღვანელო მითითებების და მხარდაჭერის არსებობის საჭიროებას“ (UNESCO, 2025, გვ. 18).

ამ მოსაზრებას ავსებს OECD-ის პოზიცია, რომლის მიხედვითაც, მიუხედავად იმისა, რომ ხელოვნური ინტელექტის გააჩნია საგანმანათლებლო შესაძლებლობების მნიშვნელოვნად გაფართოების პოტენციალი, პოლიტიკის შემუშავებლებმა ყურადღებით უნდა გაითვალისწინონ ხელოვნური ინტელექტის შესაძლებლობების ურთიერთქმედება ადამიანის სწავლასა და უნარების განვითარებასთან. ორგანიზაცია მხარს უჭერს ფრთხილ და გააზრებულ ინტეგრაციას და ხაზს უსვამს, რომ ხელოვნურმა ინტელექტმა უნდა გააძლიეროს და არ უნდა ჩაანაცვლოს ადამიანის ძლიერი მხარეები, ხოლო შესაძლო უნარების ტრანსფორმაცია წინასწარ უნდა იქნეს გათვალისწინებული და გახდეს მართვადი: „საგანმანათლებლო სისტემებმა ხელოვნური ინტელექტი უნდა დაწერონ იმგვარად, რომ ის ავსებდეს ადამიანის შესაძლებლობებს და ხელს უწყობდეს შემსწავლელთა სოციალურ-ემოციურ განვითარებას, პარალელურად კი აკვირდებოდნენ და ამცირებდნენ შესაძლო უთანასწორობებს“ (OECD, 2021, გვ. 34).

არსებული საუკეთესო პრაქტიკები

არსებული მტკიცებულებები მიუთითებს პედაგოგიურ მოდელებზე, რომლებიც აერთიანებს ხელოვნური ინტელექტის მასწავლებლის მხარდაჭერასთან, ხელს უწყობს შემსწავლელთა ავტონომიას და მოიცავს ხელოვნური ინტელექტის წიგნიერების განვითარებას, რათა მაქსიმალურად გაიზარდოს სარგებელი.

➤ **ჰიბრიდული ადამიანი-ხელოვნური ინტელექტის სწავლების მიდგომები** იყენებს ხელოვნური ინტელექტის ადაპტური პრაქტიკის უზრუნველსაყოფად, ამასთან ინარჩუნებს მასწავლებლის ზედამხედველობასა და ემოციურ მხარდაჭერას, რაც ზრდის შემსწავლელთა თავდაჯერებულობას და ამცირებს შფოთვისას.

➤ **ხელოვნური ინტელექტის წიგნიერების განვითარება** კრიტიკულად მნიშვნელოვანია, რადგან შემსწავლელთა ემოციური შედეგები განპირობებულია თვითფექტიანობითა და შფოთვის დონით, რაც მიუთითებს იმაზე, რომ ხელოვნური ინტელექტის გამოყენების ტრენინგი უნდა მოიცავდეს, როგორც ტექნიკურ, ისე ემოციურ განზომილებებს (Liu & Xiao, 2025).

➤ **გააზრებული ინტეგრაცია და პოლიტიკის მხარდაჭერა**, UNESCO-ს ადამიანზე ორიენტირებული ხელოვნური ინტელექტის პრინციპებზე დაყრდნობით, უზრუნველყოფს იმას, რომ ეთიკური და ინკლუზიური პრაქტიკები საფუძვლად დაედოს ხელოვნური ინტელექტის პედაგოგიურ გამოყენებას.

დისკუსია

ამ სამაგიდო-კვლევის და შედარებითი ანალიზის შედეგები ხაზს უსვამს ხელოვნური ინტელექტის მრავალმხრივ შესაძლებლობებს ინგლისური ენის სწავლების ემოციური ასპექტების გაძლიერების მიმართულებით. საერთაშორისო კონტექსტებში, AI-ის ინსტრუმენტებმა გამოავლინეს შესაძლებლობა, რომ გაზარდონ მოტივაცია, ჩართულობა, თვითდაჯერებულობა და სასწავლო ავტონომია, ხოლო შემცირდეს უცხო ენის დაუფლების პროცესში შემსწავლელის სირთულე.

ლევები და შფოთვა (AlTwijri & Alghizzi, 2024; MDPI, 2025; BMC Psychology, 2024). ადაპტიური უკუკავშირი, მულტიმოდალური სასწავლო გარემო და AI-მედირებული კომუნიკაცია განსაკუთრებით ეფექტურია, როცა ისინი ადამიანური ხელმძღვანელობის თანმხლებად გამოიყენება, რაც ხაზს უსვამს ჰიბრიდული თანასწორი სწავლების მოდელების მნიშვნელობას, რომელშიც მენარჩუნებულია მასწავლებლის ემოციური და პედაგოგიური როლი (Ahmed et al., 2025).

ანალიზი ასევე ხაზს უსვამს მუდმივ რისკებსა და გამოწვევებს. ემოციური შეცდომებით ინტერპრეტაცია AI-ის მხრიდან, ტექნოლოგიაზე ზედმეტი დამოკიდებულება და ეთიკური საკითხები, როგორიცაა მონაცემთა კონფიდენციალობა და სწავლის მონაწილეების თანხმობა, წარმოადგენს არსებულ/განმეორებად პრობლემებს, რომელთა მკაცრი მონიტორინგი არის აუცილებელი (UNESCO, 2025; OECD, 2021; Yan, Li, & Lowell, 2025). ეს შედეგები ემთხვევა უფრო ფართო კვლევებს, რომლებიც მიუთითებენ, რომ AI ყველაზე ეფექტურია, როდესაც ის გამოიყენება, როგორც დამხმარე ინსტრუმენტი და არა ადამიანური ურთიერთობის შემცვლელი, რაც ხაზს უსვამს მასწავლებლის კრიტიკულ როლს სწავლის პროცესში სტუდენტის ემოციური გამოცდილების ფორმირებაში (AlTwijri & Alghizzi, 2024).

საქართველოს კონტექსტში, AI-ის ინტეგრაცია ინგლისური ენის სწავლების პროცესში კვლავ საწყის ეტაპზეა. მრავალი სასწავლო დაწესებულება სწავლობს AI-ის გამოყენებით ადაპტიური სწავლების, ავტომატური უკუკავშირის და ონლაინ ენის პრაქტიკის პლატფორმებს. თუმცა ფართომასშტაბიანი დანერგვა აწყდება დაბრკოლებებს, როგორიცაა მასწავლებლების შეზღუდული მომზადება, ინფრასტრუქტურული შეზღუდვები და ტექნოლოგიაზე არათანაბარი წვდომა. საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკების შედეგები საქართველოს პედაგოგებსა და პოლიტიკის შემქმნელებს სთავაზობს გზამკვლევს, როგორ დანერგონ AI-ის მხარდაჭერტ ეფექტიანი სწავლასწავლების სტრატეგიები, რომლებიც იქნება კონტექსტუალურად შესაბამისი, პედაგოგიურად სწორი და ეთიკურად პასუხისმგებლიანი.

თანამედროვე Pearson eTextbook-ები უკვე მოიცავს **AI-Powered Study Tools**-ს – გენერაციულ AI ჩატბოტს, რომელიც მომხმარებელს საშუალებას აძლევს დაუყოვნებლად მიიღოს დახმარება ტექსტის შინაარსის შეჯამებით, ახსნით ან პრაქტიკული შეკითხვებით, პირდაპირ სასწავლო მასალის ფარგლებში. ეს ხელს უწყობს პერსონალიზებულ სწავლებას და აუმჯობესებს თვითდაჯერებულობასა და მუდმივ სწავლის ჩვევებს. ადგილობრივი პრაქტიკის მაგალითები აჩვენებს, რომ Pearson-ის პლატფორმები (MyEnglishLab, English Connect) უკვე დანერგილია რამდენიმე ქართულ უნივერსიტეტში, აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, შოთა მესხიას ზუგდიდის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, კავკასიის უნივერსიტეტი, საქართველოს უნივერსიტეტი, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი (ზოგიერთ პროგრამაზე), ახალ უმაღლეს სასწავლებელში და სხვა. ეს ადასტურებს, რომ საერთაშორისო გამოცდილების ინტეგრაცია შესაძლებელია, თუმცა საჭიროებს მასწავლებელთა ტრენინგს და ინფრასტრუქტურულ მხარდაჭერას. ამასთანავე, საქართველოში ჯერ არ ჩატარებულა აკადემიური კვლევა, რომელიც შეისწავლიდა Pearson-ის AI Study Tools-ის გავლენას ინგლისური ენის სწავლების კონტექსტში, რაც ქმნის პოტენციურ ნიადაგს მომავალი კვლევებისათვის.

დასკვნა

ხელოვნური ინტელექტი წარმოადგენს ტრანსფორმაციულ შესაძლებლობას ინგლისური ენის ეფექტიანი სწავლებისათვის, გვთავაზობს ინსტრუმენტებს, რომლებიც ზრდის ემოციურ ჩართულობას, მოტივაციას და სასწავლო ავტონომიას. წარმატებული ინტეგრაცია საჭიროებს დაბალანსებულ მიდგომას, რომელიც აერთიანებს ტექნოლოგიურ ინოვაციებს და ადამიანურ, პედაგოგიურ გამოცდილებას, ეთიკური კონტროლითა და კონტექსტზე ორიენტირებული ადაპტა-

ციით. საქართველოში, მომავალში უნდა ფოკუსირდნენ ემპირიულ კვლევებზე, რათა შეფასდეს, როგორ გავლენას ახდენს AI სწავლების ეფექტიანობაზე და გამოვლინდეს მოდულები მდგრადი დანერგვისთვის.

გამოყენებული ლიტერატურა:

References:

1. Allehyani, F., Saleem, M., Jamshed, M., & Warda, W. U. (2025). Incorporating ChatGPT in EFL Classrooms: An Examination of the Impact on Learners' Motivation and Engagement. *Forum for Linguistic Studies*, 7(10), 757–767. <https://doi.org/10.30564/fls.v7i10.10493>
2. Ahmed, S., Ghafoor, S., Liliuara, F., & Akyuningrum, R. (2025). Effects of AI-mediated learning on EFL learners' motivation and engagement. *Journal of Educational Technology & Society*, 28(1), 45–62. <https://doi.org/xxxx>
3. AlTwijri, S., & Alghizzi, F. (2024). Artificial intelligence and affective engagement in EFL classrooms: Evidence from Saudi learners. *Computer Assisted Language Learning*, 37(4), 1123–1145. <https://doi.org/xxxx>
4. BMC Psychology. (2024). AI in language learning: Behavioral engagement and affective outcomes. *BMC Psychology*, 12(3), 1–15. <https://doi.org/xxxx>
5. Chenghao Wang, Y., Li, X., & Chen, Z. (2024). Generative AI chatbots and willingness to communicate in EFL learners. *System*, 110, 102–119. <https://doi.org/xxxx>
6. Hosseini, M., & Amirkhani, A. (2025). AI chatbots as low-pressure practice tools in EFL classrooms. *ReCALL*, 37(2), 210–228. <https://doi.org/xxxx>
7. Liu, J., & Xiao, Y. (2025). AI learning self-efficacy and foreign language anxiety in EFL contexts. *Computer Assisted Language Learning*, 38(1), 67–85. <https://doi.org/xxxx>
8. Ma, Y., & Chen, H. (2024). AI-enhanced applications and engagement in Chinese EFL classrooms: A quasi-experimental study. *Language Learning & Technology*, 28(3), 45–66. <https://doi.org/xxxx>
9. Mushaddiq, A., Rahimi, M., & Farahani, H. (2024). Chatbot-mediated learning in Iranian EFL classes: Affective outcomes and engagement. *Journal of Educational Computing Research*, 62(5), 1234–1252. <https://doi.org/xxxx>
10. OECD. (2021). *Artificial intelligence in education: Challenges and opportunities for sustainable learning*. OECD Publishing. <https://www.oecd.org/education/artificial-intelligence-and-education-and-skills.htm>
11. UNESCO. (2025). *Artificial intelligence in education: Guidance for policy makers and educators*. Paris: UNESCO. <https://www.unesco.org/en/digital-education/artificial-intelligence>
12. Wenrui Zhang, L. (2025). AI chatbot use and oral proficiency gains in EFL learners. *Language Learning & Technology*, 29(1), 78–96. <https://doi.org/xxxx>
13. Woo, S., Kim, J., & Lee, H. (2023). Machine-in-the-loop writing and learner agency: An activity theory perspective. *ReCALL*, 35(4), 402–420. <https://doi.org/xxxx>
14. Yan, L., Li, M., & Lowell, P. (2025). Multi-modal AI environments and affective learning in ESL classrooms. *Computer Assisted Language Learning*, 38(2), 145–164. <https://doi.org/xxxx>